

Десети годишен обществено-политически форум срещу корупцията
28 януари 2009 г.
Център за изследване на демокрацията

Изказване на д-р Огнян Шентов, Председател, Център за изследване на демокрацията

Уважаеми дами и господа, позволете ми да открия Десетия пореден годишен форум за противодействие на корупцията. В този формат ние се събираме от 1998 г. По време на първия форум приехме един документ, наречен План за действие срещу корупцията и оттогава девет пъти извършваме годишна оценка на състоянието на корупцията, антикорупционните политики и противодействието на корупцията в страната. Това е един достатъчно дълъг период, за който сме натрупали значителен опит. Вероятно една немалка част от присъстващите тук са хора, с които поставихме това начало и се радвам да ги видя днес отново сред нас.

Само няколко думи ще спомена за структурата на доклада, тъй като след това ще имаме достатъчно време да чуем и политически, и експертни оценки и изказвания. Докладът, както всяка година, се състои от една част, която е постоянна, инвариантна. Това е диагностиката на административната корупция в страната, която се извършва въз основа на така наречената Система за мониторинг на корупцията. Системата за мониторинг на корупцията е един инструмент, разработен от Социологическата програма на Центъра и агенция „[Витоша рисърч](#)“, който се смята за най-добрият национален инструмент за мерене на корупцията. Той се приема от [Световната банка](#) и от Организацията на обединените нации и се използва и в чужбина.

Всяка година, за да има сравнение, ние подготвяме една такава диагностична част, за която ще стане дума впоследствие в презентацията.

Освен това тази година ние отново разглеждаме проблемите на сивата икономика, управлението на държавните ресурси, обществените поръчки – проблеми, по които и преди сме говорили. Но особеното и съдържателният фокус на този доклад е политическата корупция. В доклада сме разгледали проявните форми на политическата корупция. За наше улеснение и за референтна рамка сме изброили една голяма част от тези проявни форми, тъй като те не се познават. Анализирали сме също и връзката на политическата корупция с организираната престъпност.

От гледна точка на изводите, които според мен са нови и изключително важни тази година, ще отбележа два момента. Първият е за олигархизирането на българската икономика, а именно за прехвърлянето на икономически ресурси от държавата и концентрирането им в ръцете на малка група едри предприемачи. Това е изключително негативна и изключително опасна тенденция. Ние сме я анализирали в доклада и сме посочили някои емблематични примери, в които тя се проявява.

И на второ място, ние разглеждаме един нов проблем, какъвто е завладяването на гражданското общество. Това е нов проблем, поставен за пръв път в доклада и смятаме, че е редно ние като гражданска организация да го поставим, донякъде по аналогия на известната теза за завладяването на държавата (или state capture) от частни интереси. Ние разработихме тази теза за завладяването на гражданското общество от държавата, което също е една нова, негативна и опасна тенденция. Това са някои от тезите в доклада, с които се надявам, че ще имате възможност да се запознаете подробно.